

| Leerlijnenpakket Leerroute 1                                                                                                   |          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| Leren leren: Werkhouding en aanpakgedrag (kerndoel 1, 2)                                                                       | Leerjaar |
| <b>1.2 Taakaanpak</b>                                                                                                          |          |
| Instructie opvolgen: Voert een korte, nieuwe handeling uit (1 stap) als een ander deze heeft voorgedaan                        | extra    |
| <b>1.2 Taakaanpak</b>                                                                                                          |          |
| Instructie opvolgen: Voert een korte, nieuwe handeling uit (2 stappen) als een ander deze heeft voorgedaan.                    | extra    |
| <b>2.1 Werkhouding</b>                                                                                                         |          |
| Hulp vragen: Trekt de aandacht van de begeleider als hij hulp nodig heeft                                                      | extra    |
| Aan regels houden: Kent de betekenis van één vaste regel op een pictogram in de klas en houdt zich daaraan                     | extra    |
| Verantwoordelijkheid: Begint aan een taak als hem dat gevraagd wordt                                                           | extra    |
| <b>2.1 Werkhouding</b>                                                                                                         |          |
| Hulp vragen: Gaat naar de begeleider toe als hij hulp nodig heeft                                                              | extra    |
| Aan regels houden: Kent de betekenis van 2 vaste regels op pictogrammen in de klas en houdt zich daaraan                       | extra    |
| Verantwoordelijkheid: Gaat voorzichtig met materiaal om                                                                        | extra    |
| <b>Mondelinge Taal (kerndoel 1, 2,3, 4,5, 6)</b>                                                                               |          |
| <b>1.1. Communicatieve voorwaarden (incl. Plancius)</b>                                                                        |          |
| Richt kort zijn aandacht op de persoon die tegen hem praat in een prikkelarme omgeving                                         | 1        |
| <b>1.1. Communicatieve voorwaarden (incl. Plancius)</b>                                                                        |          |
| Behoudt oogcontact als de ander spreekt                                                                                        | 1        |
| Richt kort zijn aandacht op de persoon die tegen hem praat in een prikkelrijke omgeving                                        | 1        |
| <b>1.1. Communicatieve voorwaarden (incl. Plancius)</b>                                                                        |          |
| Houdt de aandacht gericht op een voorwerp/ plaatje dat een ander laat zien                                                     | 2        |
| Maakt een keuze tussen twee voorwerpen/ afbeeldingen                                                                           | 2        |
| <b>1.1. Communicatieve voorwaarden (incl. Plancius)</b>                                                                        |          |
| Kijkt in de richting waar een ander heen wijst                                                                                 | 3-4      |
| Kijkt samen met een persoon naar de omgeving door ernaar te wijzen, het te benoemen                                            | 3-4      |
| Maakt een keuze tussen drie of meer voorwerpen/ afbeeldingen                                                                   | 3-4      |
| <b>1.1. Communicatieve voorwaarden (incl. Plancius)</b>                                                                        |          |
| Blijft op zijn stoel zitten bij het luisteren naar een kort verhaaltje                                                         | 5-6      |
| <b>1.1. Communicatieve voorwaarden (incl. Plancius)</b>                                                                        |          |
| Luistert aandachtig naar een kort verhaaltje met plaatjes                                                                      | 7-8      |
| Verplaatst zijn aandacht naar degene die praat (in de kring)                                                                   | 7-8      |
| <b>1.1. Communicatieve voorwaarden (incl. Plancius)</b>                                                                        |          |
| Richt zijn aandacht enkele seconden op gesproken taal, gebaren en/of mimiek.                                                   | extra    |
| Loopt niet weg als er tegen hem gesproken wordt.                                                                               | extra    |
| Maakt geluiden of gebaren met een communicatieve intentie (om bijv. iets voor elkaar te krijgen).                              | extra    |
| <b>1.1. Communicatieve voorwaarden (incl. Plancius)</b>                                                                        |          |
| Zit vijf minuten stil op een stoel bij een één-op-één gesprek.                                                                 | extra    |
| Kijkt of luistert gericht en minstens 10 seconden naar gesproken taal, gebaren en/of mimiek.                                   | extra    |
| Gebruikt woorden of ondersteunende communicatie met communicatieve intentie (om bijv. iets voor elkaar te krijgen: die, eten). | extra    |
| <b>1.2. Zinsbouw</b>                                                                                                           |          |
| Gebruikt tweewoर्डzinnen (Tom drinken, Sanne spelen).                                                                          | extra    |
| <b>1.2. Zinsbouw</b>                                                                                                           |          |
| Maakt driewoर्डzinnen in tegenwoordige tijd met onderwerp en werkwoord (hoeft nog niet altijd correct) (Erik spelen buiten)..  | extra    |
| <b>1.4. Voorzetsels en locatie aanduiden</b>                                                                                   |          |
| Begrijpt in en uit.                                                                                                            | extra    |
| <b>1.4. Voorzetsels en locatie aanduiden</b>                                                                                   |          |

|                                                                                                                               |       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Begrijpt op en af.                                                                                                            | extra |
| Benoemt en gebruikt in en uit.                                                                                                | extra |
| <b>1.5. uitspraak en verstaanbaarheid (volume, tempo en uitspraak)</b>                                                        |       |
| Blaast naar een watje dat voor de mond wordt gehouden                                                                         | 2     |
| Drinkt slokjes aangeboden met een gewone beker (dik- of dunvloeibaar)                                                         | 2     |
| Eet fijn geprakt voedsel (slikken)                                                                                            | 2     |
| <b>1.5. uitspraak en verstaanbaarheid (volume, tempo en uitspraak)</b>                                                        |       |
| Eet gepureerd voedsel met stukjes erin (slikken)                                                                              | 3-4   |
| Eet grof geprakt voedsel en stukjes vlees (slikken)                                                                           | 3-4   |
| <b>1.5. uitspraak en verstaanbaarheid (volume, tempo en uitspraak)</b>                                                        |       |
| Heeft speekselcontrole rechtop zittend in rust                                                                                | 5-6   |
| <b>1.5. uitspraak en verstaanbaarheid (volume, tempo en uitspraak)</b>                                                        |       |
| Blaast op een fluitje                                                                                                         | 7-8   |
| Drinkt door een rietje                                                                                                        | 7-8   |
| Heeft speekselcontrole zittend / staand tijdens inspanning                                                                    | 7-8   |
| Kauwt alle soorten voedsel                                                                                                    | 7-8   |
| <b>1.5. uitspraak en verstaanbaarheid (volume, tempo en uitspraak)</b>                                                        |       |
| Imiteert eenvoudige klanken (fff, sss, ppp, mmm, oe, aa).                                                                     | extra |
| <b>1.5. uitspraak en verstaanbaarheid (volume, tempo en uitspraak)</b>                                                        |       |
| Spreekt 10 eenvoudige woorden uit, maar mag hier nog fouten in maken (poek i.p.v. boek).                                      | extra |
| <b>1.6. Non-verbale communicatie</b>                                                                                          |       |
| Reageert op gezichtsuitdrukkingen en lichaamshoudingen die gevoelens uitdrukken (boosheid, verdriet en blijheid).             | extra |
| <b>1.6. Non-verbale communicatie</b>                                                                                          |       |
| Gebruikt ondersteunende communicatie en gezichtsuitdrukkingen om gevoelens kenbaar te maken (verdriet, boosheid en blijheid). | extra |
| <b>2.1. Zins-/verhaalbegrip</b>                                                                                               |       |
| Begrijpt losse woorden (heet, drinken, schoenen, zitten).                                                                     | extra |
| <b>2.1. Zins-/verhaalbegrip</b>                                                                                               |       |
| Begrijpt driewoordzinnen.                                                                                                     | extra |
| Begrijpt opdrachten gekoppeld aan de huidige, actuele situatie (logische opdrachten).                                         | extra |
| <b>2.2. Denkrelaties</b>                                                                                                      |       |
| Wijst twee identieke voorwerpen aan als er vier voorwerpen liggen.                                                            | extra |
| <b>2.2. Denkrelaties</b>                                                                                                      |       |
| Herkent de kleuren rood, geel, blauw, groen.                                                                                  | extra |
| Wijst aan of een voorwerp groot of klein is.                                                                                  | extra |
| Zoekt een voorwerp en een plaatje van het voorwerp bij elkaar                                                                 | extra |
| <b>2.3. Begrijpend luisteren</b>                                                                                              |       |
| De leerling kijkt gericht naar de leerkracht als deze vertelt wat ze gaan doen.                                               | extra |
| De leerling begrijpt door de toon van de stem of hij iets wel of niet mag.                                                    | extra |
| <b>2.3. Begrijpend luisteren</b>                                                                                              |       |
| Voert enkelvoudige opdrachten uit bij dagactiviteiten als ze 1 op 1 aangeboden worden (Joris, ga zitten).                     | extra |
| <b>3.1. Iemand iets vragen</b>                                                                                                |       |
| Trekt met geluiden, gebaren of mimiek actief aandacht als hij iets wil vragen aan een bekende                                 | extra |
| <b>3.1. Iemand iets vragen</b>                                                                                                |       |
| Vraagt een bekende met losse woorden gericht om een voorwerp of actie (bal? drinken?).                                        | extra |
| <b>3.2. Iets zeggen tegen iemand</b>                                                                                          |       |
| Trekt met geluid, gebaar of mimiek actief aandacht als hij iets wil zeggen aan een bekend persoon.                            | extra |

|                                                                                                                                            |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| <b>3.2. Iets zeggen tegen iemand</b>                                                                                                       |       |
| Maakt met een enkel woord duidelijk wat hij wil zeggen aan een bekend persoon (plassen).                                                   | extra |
| <b>3.3. Een gesprek voeren met een ander</b>                                                                                               |       |
| Reageert zichtbaar op verschillende intonatie toonhoogtes, zoals vragend, streng, rustig.                                                  | extra |
| <b>3.3. Een gesprek voeren met een ander</b>                                                                                               |       |
| Neemt initiatief in de communicatie met anderen.                                                                                           | extra |
| <b>3.4. Sociale routines (incl. Plancius)</b>                                                                                              |       |
| Reikt/kijkt/gaat naar naar een voorwerp om aan te duiden dat hij het wil hebben (bijvoorbeeld een beker om drinken te krijgen)             | 1     |
| <b>3.4. Sociale routines (incl. Plancius)</b>                                                                                              |       |
| Reageert adequaat op de introductie en afsluiting van een bekende activiteit                                                               | 1     |
| Reageert op de onderbreking van een bekende activiteit                                                                                     | 1     |
| Trekt de aandacht van een bekende volwassene met roepgeluiden of gebaren                                                                   | 1     |
| Vraagt om een herhaling van een handeling (kijkt verwachtingsvol)                                                                          | 1     |
| Wijst een voorwerp of dienst af door een bepaald geluid of gebaar                                                                          | 1     |
| Wijst naar een voorwerp om aan te duiden dat hij het wil hebben (bijvoorbeeld een beker om drinken te krijgen)                             | 1     |
| <b>3.4. Sociale routines (incl. Plancius)</b>                                                                                              |       |
| Gebruikt een concrete verwijzer om een wens duidelijk te maken                                                                             | 2     |
| Neemt een ander mee naar een voorwerp/plaats om een wens duidelijk te maken                                                                | 2     |
| Reageert op duidelijke intonatie toonhoogtes, zoals vragend, streng, rustig                                                                | 2     |
| Vraagt zonder woorden waar iets is (zoekende / vragende mimiek)                                                                            | 2     |
| Zwaait bij begroeting en afscheid                                                                                                          | 2     |
| <b>3.4. Sociale routines (incl. Plancius)</b>                                                                                              |       |
| Reageert op een verandering van gevoelsuiting van een persoon (verdrietig naar blij)                                                       | 3-4   |
| Gebruikt een uitroep om verbazing uit te drukken (oh, oeps, oei) eventueel via een spraakcomputer                                          | 3-4   |
| Gebruikt een niet-specifiek woord, gebaar of symbool om de aandacht op iets te vestigen (die, daar, kijk, hoor)                            | 3-4   |
| Roept iemand door de naam te noemen, een gebaar te maken, een communicatieknop of belletje in te drukken of met een spraakcomputer         | 3-4   |
| Geeft aan waar hij naar toe wil binnen de ruimte                                                                                           | 3-4   |
| Deelt informatie met de leerkracht                                                                                                         | 3-4   |
| <b>3.4. Sociale routines (incl. Plancius)</b>                                                                                              |       |
| Gebruikt een niet-specifiek woord, gebaar of symbool om een wens uit te drukken (die, zo, nog)                                             | 5-6   |
| Gebruikt specifieke gebaren (drinken, jas aantrekken) om een voorwerp of dienst te verkrijgen Vestigt de aandacht van een ander op iets in | 5-6   |
| Maakt duidelijk dat hij hulp nodig heeft.                                                                                                  | 5-6   |
| Vestigt de aandacht van een ander op iets in de omgeving                                                                                   | 5-6   |
| Vraagt om een activiteit met een woord, gebaar, symbool, spraakcomputer                                                                    | 5-6   |
| Weigert iets met woorden, gebaren of symbolen                                                                                              | 5-6   |
| <b>3.4. Sociale routines (incl. Plancius)</b>                                                                                              |       |
| Begeleidt handelingen met routinewoorden (oeps, boem, huppekee)                                                                            | 7-8   |
| Geeft aan waar hij naar toe wil buiten de ruimte                                                                                           | 7-8   |
| Geeft met woord, gebaar, symbool of spraakcomputer antwoord op een vraag naar 'wie', 'wat' of 'waar'                                       | 7-8   |
| Kan groeten en afscheid nemen met een woord of spraakcomputer                                                                              | 7-8   |
| Zegt in 1-op-1 contact wat hij waarneemt of doet                                                                                           | 7-8   |
| <b>3.4. Sociale routines (incl. Plancius)</b>                                                                                              |       |
| Kent de functie van zwaaien bij komen en weggaan.                                                                                          | extra |
| Reageert met zwaaien, 'dag' bij komen en gaan.                                                                                             | extra |

|                                                                                                                                                           |       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| <b>3.4. Sociale routines (incl. Plancius)</b>                                                                                                             |       |
| Neemt op verschillende manieren afscheid (dag, doe, zwaaien).                                                                                             | extra |
| <b>6.1. Passieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                        |       |
| Reageert op de eigen naam als een vertrouwd persoon hem roept/aanspreekt.                                                                                 | 1     |
| <b>6.1. Passieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                        |       |
| Begrijpt het begrip nee (gebaar, woord, intonatie, correctie): bij duidelijk 'nee' stopt hij even met waar hij mee bezig is                               | 1     |
| Reageert op de eigen naam                                                                                                                                 | 1     |
| Vindt (gaat naar, kijkt naar, wijst) een bekende persoon in de ruimte als de leerkracht de naam noemt/ het gebaar maakt                                   | 1     |
| Vindt (pakt, kijkt naar, wijst) een voor hem bekend voorwerp als dit genoemd wordt                                                                        | 1     |
| <b>6.1. Passieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                        |       |
| Herkent bij welke activiteit een vast voorwerp / afbeelding hoort binnen de context                                                                       | 2     |
| Herkent waar een concrete verwijzer/afbeelding naar verwijst binnen de context                                                                            | 2     |
| Reageert adequaat op een dagelijks terugkerende opdracht in één- of tweewoordszinnen aangevuld met ondersteunende communicatie in een vertrouwde omgeving | 2     |
| Reageert op een bevestiging/beloning (doorgaan als het mag, blij zijn)                                                                                    | 2     |
| <b>6.1. Passieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                        |       |
| Reageert adequaat op een dagelijks terugkerende opdracht in één- of tweewoordszinnen in een vertrouwde omgeving                                           | 2-3   |
| Vindt (gaat naar, kijkt naar, wijst) een minder bekende persoon (therapeut) in de ruimte als de leerkracht de naam noemt/ het gebaar maakt                | 3     |
| Wijst één benoemd lichaamsdeel aan                                                                                                                        | 3-4   |
| Wijst een benoemd voorwerp aan bij twee keuzemogelijkheden                                                                                                | 3-4   |
| <b>6.1. Passieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                        |       |
| Haalt op verzoek een bekend voorwerp uit een andere bekende ruimte                                                                                        | 5-6   |
| Herkent waar een concrete verwijzer/afbeelding naar verwijst buiten de context                                                                            | 5-6   |
| Voert eenvoudige opdrachten uit die niet dagelijks voorkomen aangevuld met ondersteunende communicatie (bijvoorbeeld 'beer op de stoel' , 'pop op tafel') | 5-6   |
| Wijst een benoemd voorwerp aan bij drie keuzemogelijkheden                                                                                                | 5-6   |
| Wijst vier benoemde lichaamsdelen aan                                                                                                                     | 5-6   |
| <b>6.1. Passieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                        |       |
| Begrijpt een basiswoordenschat van ongeveer 75 woorden/gebaren                                                                                            | 7-8   |
| Reageert adequaat op verschillende één of tweewoordszinnen                                                                                                | 7-8   |
| Wijst een benoemd voorwerp/afbeelding aan bij vier keuzemogelijkheden                                                                                     | 7-8   |
| <b>6.1. Passieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                        |       |
| Wijst de juiste persoon aan als een bepaalde naar wordt genoemd (mamma, pappa).                                                                           | extra |
| <b>6.1. Passieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                        |       |
| Wijst het juiste dier aan bij het geluid dat hij hoort                                                                                                    | extra |
| Begrijpt woorden, symbolen of gebaren voor goed en fout, ja en nee.                                                                                       | extra |
| <b>6.2. Actieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                         |       |
| Herhaalt de geluiden die hij zelf maakt                                                                                                                   | 1     |
| Maakt brabbelgeluiden (dada)                                                                                                                              | 1     |
| <b>6.2. Actieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                         |       |
| Herkent wanneer een ander zijn klank imiteert                                                                                                             | 1     |
| Imiteert lettergrepen of geluiden uit de omgeving                                                                                                         | 1     |
| Maakt een herkenbaar geluid of gebaar als een bekende persoon in zijn blikveld verschijnt                                                                 | 1     |
| <b>6.2. Actieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                         |       |
| Doet eenvoudige veel voorkomende gebaren na (handen klappen)                                                                                              | 2     |
| Gebruikt een vaste uiting om een bepaald voorwerp aan te duiden (oot = brood, zelfbedacht gebaar)                                                         | 2     |
| Imiteert woorden van bekende volwassenen in de omgeving                                                                                                   | 2     |

|                                                                                                                                                                                                      |       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| <b>6.2. Actieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                                                                    |       |
| Gebruikt een woordenschat van drie of meer woorden/gebaren/afbeeldingen (namen/ zelfstandige naamwoorden, ontkenningen, weigeringen, kenmerken, plaatsaanduidingen, herhalingswoorden, actiewoorden) | 3-4   |
| Gebruikt één-woorduitingen                                                                                                                                                                           | 3-4   |
| <b>6.2. Actieve woordenschat (incl. Plancius) - P5</b>                                                                                                                                               |       |
| Gebruikt 2-woorduitingen                                                                                                                                                                             | 5-6   |
| Gebruikt 2-woorduitingen / gebaren om aan te geven dat hij iets nog een keer wil of dat iets opnieuw gebeurt / te zien is (nog koek, juf weer)                                                       | 5-6   |
| Gebruikt 2-woorduitingen / gebaren om aan te geven dat iets er is of juist niet (juf daar, sap op)                                                                                                   | 5-6   |
| Gebruikt 2-woorduitingen / gebaren om actie aan te geven (juf lezen, koekje eten)                                                                                                                    | 5-6   |
| Gebruikt 2-woorduitingen / gebaren om bezit aan te geven (boek mij, auto papa)                                                                                                                       | 5-6   |
| Gebruikt het woord JA wanneer een voorwerp of activiteit aangeboden wordt                                                                                                                            | 5-6   |
| Gebruikt het woord NEE wanneer een voorwerp of activiteit aangeboden wordt                                                                                                                           | 5-6   |
| Gebruikt woorden die een gevraagde handeling beschrijven                                                                                                                                             | 5-6   |
| <b>6.2. Actieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                                                                    |       |
| Combineert 2-woorduitingen om meer informatie te geven                                                                                                                                               | 7-8   |
| Gebruikt 2-woorduitingen / gebaren om eigenschappen aan te geven (mooie auto, grote bal)                                                                                                             | 7-8   |
| Gebruikt 2-woorduitingen / gebaren om richting aan te geven (in doos, lopen buiten)                                                                                                                  | 7-8   |
| Gebruikt een basiswoordenschat van ongeveer 50 woorden/ gebaren/afbeeldingen                                                                                                                         | 7-8   |
| Gebruikt tweewoordzinnen/gebaren om aan te geven waar iets is of waar iets is gebeurd (mama thuis, doos op tafel)                                                                                    | 7-8   |
| <b>6.2. Actieve woordenschat (incl. Plancius)</b>                                                                                                                                                    |       |
| Benoemt 10 woorden met ondersteuning van concreet materiaal (picto's, foto's).                                                                                                                       | extra |
| Benoemt zijn eigen naam.                                                                                                                                                                             | extra |
| Benoemt de namen van enkele klasgenoten (a.d.h.v. een foto)                                                                                                                                          | extra |
| Benoemt en wijst mamma, pappa, broer en zus, opa en oma aan op een afbeelding.                                                                                                                       | extra |
| <b>Oriëntatie op Ruimte (kerndoel 1, 2, 3, 4)</b>                                                                                                                                                    |       |
| <b>1.1. Lichaamsschema</b>                                                                                                                                                                           |       |
| Maakt kennis met de ruimte om zich heen (lengte, hoogte en diepte ervaring, grote kleine werkhoeken).                                                                                                | extra |
| Wijst de verschillende lichaamsdelen aan (hoofd, benen, armen, oren, ogen, neus en mond).                                                                                                            | extra |
| Neemt een verandering van houdingen en bewegingen waar.                                                                                                                                              | extra |
| Bootst verschillende houdingen en bewegingen van anderen na.                                                                                                                                         | extra |
| <b>1.1. Lichaamsschema</b>                                                                                                                                                                           |       |
| Wijst kijkend in een spiegel de belangrijkste delen van het gezicht aan (oog, oor, mond, neus).                                                                                                      | extra |
| Wijst bij anderen de belangrijkste lichaamsdelen aan.                                                                                                                                                | extra |
| Wijst op een foto de belangrijkste lichaamsdelen aan (van voren gezien).                                                                                                                             | extra |
| Benoemt de lichaamsdelen oog, oor, mond en neus.                                                                                                                                                     | extra |
| Voert de juiste bewegingen uit bij de begrippen omhoog en omlaag gekoppeld aan lichaamsschema (arm omhoog).                                                                                          | extra |
| <b>2.1. Inrichtingselementen</b>                                                                                                                                                                     |       |
| Herkent een vertrouwde plaats en vertrouwde voorwerpen.                                                                                                                                              | extra |
| Vertelt dat er een wc aanwezig is.                                                                                                                                                                   | extra |
| Vindt de speelplaats vanuit de klas.                                                                                                                                                                 | extra |
| Vindt zijn eigen stoel in het lokaal.                                                                                                                                                                | extra |
| Vindt veel gebruikte spullen in de klas.                                                                                                                                                             | extra |
| Legt gebruikt materiaal bij elkaar.                                                                                                                                                                  | extra |
| <b>2.1. Inrichtingselementen</b>                                                                                                                                                                     |       |
| Wijst de verschillende plekken in de klas aan (blokkenhoek).                                                                                                                                         | extra |

|                                                                                                                                 |       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Wijst de stoelen en de tafels aan als inrichtingselementen van de klas.                                                         | extra |
| Legt veel gebruikte (knutsel)spullen terug op hun plek (kwasten, kleurpotloden, placemat).                                      | extra |
| Wijst van concrete objecten aan welke dezelfde positie innemen (alle omgevallen kegels).                                        | extra |
| <b>2.2. Ruimtelijke begrippen</b>                                                                                               |       |
| Reageert in de ruimte op de begrippen op en af.                                                                                 | extra |
| <b>2.3. Plattegrond</b>                                                                                                         |       |
| Herkent de klas op een foto.                                                                                                    | extra |
| <b>2.3. Plattegrond</b>                                                                                                         |       |
| Herkent een bekend persoon op een foto van bovenaf.                                                                             | extra |
| <b>2.4. Routes herkennen en benoemen</b>                                                                                        |       |
| Onderscheidt functies van bekende ruimtes waar hij zich in bevindt (keuken, toilet, lokaal).                                    | extra |
| <b>2.4. Routes herkennen en benoemen</b>                                                                                        |       |
| Kent korte routes in en nabij het klaslokaal (naar de wc).                                                                      | extra |
| <b>3.1. In het verkeer</b>                                                                                                      |       |
| Ziet het gevaar van fietsen, lopen en spelen bij een (drukke) weg/straat.                                                       | extra |
| Gaat niet uit zichzelf van de stoep af.                                                                                         | extra |
| Loopt, afgezet op school, direct het schoolplein op.                                                                            | extra |
| Blijft na schooltijd op de juiste plek op de taxi wachten.                                                                      | extra |
| <b>3.1. In het verkeer</b>                                                                                                      |       |
| Doet uit eigen initiatief de gordel om in een auto of taxi.                                                                     | extra |
| Stapt pas uit als de chauffeur het zegt.                                                                                        | extra |
| Kent waarschuwingsgeluiden (bel, sirene, toeter).                                                                               | extra |
| <b>3.2. Toegankelijkheid</b>                                                                                                    |       |
| Weet wanneer de klas verlaten mag worden en wanneer niet.                                                                       | extra |
| Weet wanneer je bij een andere klas naar binnen mag.                                                                            | extra |
| <b>Oriëntatie op Tijd (kerndoel 1, 2, 3, 4)</b>                                                                                 |       |
| <b>1.1. Tijdsindeling</b>                                                                                                       |       |
| Herkent een patroon in twee opeenvolgende activiteiten (na eten tandenpoetsen).                                                 | extra |
| <b>1.1. Tijdsindeling</b>                                                                                                       |       |
| Begrijpt het verschil tussen dag en nacht aan de hand van het verschil tussen wakker en slapen.                                 | extra |
| Begrijpt dat er een vaste dagelijkse volgorde is.                                                                               | extra |
| <b>1.2. Tijdsbegrippen</b>                                                                                                      |       |
| Reageert op de woorden stoppen (klaar) en beginnen.                                                                             | extra |
| <b>2.1. Dagplan</b>                                                                                                             |       |
| Benoemt de activiteiten van het dagritmepakket (zie begrijpend lezen).                                                          | extra |
| Benoemt met behulp van het dagritmepakket welke activiteit nu aan de gang is.                                                   | extra |
| Bekijkt de dagindeling op het dagritmeschema en heeft tijdens de dag houvast aan het schema.                                    | extra |
| <b>2.1. Dagplan</b>                                                                                                             |       |
| Stopt en begint met een activiteit als dat gevraagd wordt.                                                                      | extra |
| Benoemt m.b.v. het dagritmepakket de volgende activiteit.                                                                       | extra |
| <b>3.1. Gebeurtenissen in de tijd</b>                                                                                           |       |
| Herinnert zich na herinnering van een concreet voorwerp een activiteit (door het aanwijzen van een voorwerp) uit de vorige les. | extra |
| <b>Schriftelijke Taal (kerndoel 1, 2)</b>                                                                                       |       |
| <b>1.1. Boekoriëntatie</b>                                                                                                      |       |
| Herkent een boek en weet dat er een verhaal in staat.                                                                           | extra |
| Wijst plaatjes aan op een bladzijde.                                                                                            | extra |

|                                                                                                                                                                     |       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Slaat de bladzijden van een boek één voor één om.                                                                                                                   | extra |
| Bekijkt prenten in boekjes samen met de leerkracht.                                                                                                                 | extra |
| <b>1.1. Boekoriëntatie</b>                                                                                                                                          |       |
| Begrijpt dat illustraties en tekst samen een verhaal vertellen.                                                                                                     | extra |
| Luistert geboeid naar een voorleesverhaal in een één op één situatie.                                                                                               | extra |
| Wijst genoemde woorden aan op plaatjes in een boek.                                                                                                                 | extra |
| <b>1.3. Technisch lezen: auditieve discriminatie</b>                                                                                                                |       |
| Geeft aan of twee woorden hetzelfde of verschillend zijn (Leerlijn 1.3. Technisch lezen: auditieve discriminatie, Hoofdleergebied 'Schriftelijke taal').            | extra |
| Herkent een trefwoord in een reeks of verhaal.                                                                                                                      | extra |
| Herkent afzonderlijke woorden in een zin (legt een blokje voor ieder woord).                                                                                        | extra |
| <b>1.4. Technisch lezen: visuele discriminatie</b>                                                                                                                  |       |
| Herkent eenvoudige lijnfiguren (op bijv. kleurplaten)                                                                                                               | extra |
| Wijst grote verschillen tussen plaatjes aan.                                                                                                                        | extra |
| <b>1.4. Technisch lezen: visuele discriminatie</b>                                                                                                                  |       |
| Herkent details in een afbeelding.                                                                                                                                  | extra |
| Combineert een zwart-wit voorstelling van een voorwerp met een gekleurde afbeelding hiervan                                                                         | extra |
| Geeft in een reeks van 4 plaatjes aan welk plaatje hetzelfde is als het voorbeeld                                                                                   | extra |
| <b>1.6. Technisch lezen: leesbegrippen</b>                                                                                                                          |       |
| Wijst aan wat een boek is.                                                                                                                                          | extra |
| <b>1.6. Technisch lezen: leesbegrippen</b>                                                                                                                          |       |
| Gebruikt de begrippen verhaal/ boek lezen.                                                                                                                          | extra |
| Wijst de leesrichting aan (links naar rechts).                                                                                                                      | extra |
| <b>1.11. Begrijpend lezen: begrijpend lezen -</b>                                                                                                                   |       |
| Geeft een juiste reactie na het zien van een symbool* van dagelijkse activiteiten (dagritme), personen, voorwerpen (drie verschillende).                            | extra |
| <b>1.11. Begrijpend lezen: begrijpend lezen</b>                                                                                                                     |       |
| Geeft een juiste reactie na het zien van alle in de groep gebruikte symbolen* van dagelijkse activiteiten (dagritme), personen, voorwerpen.                         | extra |
| <b>2.1 Schrijven: handschriftontwikkeling</b>                                                                                                                       |       |
| Houdt een potlood vast met de punt naar beneden.                                                                                                                    | extra |
| <b>Spelontwikkeling (kerndoel 1)</b>                                                                                                                                |       |
| <b>1.1. Leren (samen)spelen (incl. Plancius)</b>                                                                                                                    |       |
| Actie-reactie: Reageert wanneer een ander een handeling verricht                                                                                                    | 1     |
| Actie-reactie: Reageert wanneer een handeling van een ander stopt (mimiek, spierspanning, geluid)                                                                   | 1     |
| Actie-reactie: Reageert wanneer hij met een speeltje een geluid veroorzaakt                                                                                         | 1     |
| Materialen ontdekken: Voelt aan sensopatische materialen (hand door water/zand laten glijden, knijpen in klei)                                                      | 1     |
| Spelen met materialen: Verkent een speeltje/voorwerp door het uitvoeren van handelingen die niets te maken hebben met de aard van het voorwerp (likken aan een bal) | 1     |
| <b>1.1. Leren (samen)spelen (incl. Plancius) - P2</b>                                                                                                               |       |
| Actie-reactie: Kijkt/reikt verwachtingsvol naar een persoon/materiaal/activiteit                                                                                    | 1     |
| Actie-reactie: Merkt op dat een voorwerp/speeltje weg is                                                                                                            | 1     |
| Materialen ontdekken: Laat zijn afkeer zien voor voorwerpen/materialen (afwenden, huilen)                                                                           | 1     |
| Materialen ontdekken: Onderzoekt met meerdere zintuigen een voorwerp/sensopatische materialen (ronddraaien, weggooien)                                              | 1     |
| Spelen met materialen: Brengt bewust twee voorwerpen/speeltjes met elkaar in contact (geluid maken door het tegen elkaar aan te slaan)                              | 1     |
| Spelen met materialen: Ontdekt meerdere mogelijkheden van een voorwerp (schudden, schuiven)                                                                         | 1     |
| <b>1.1. Leren (samen)spelen (incl. Plancius)</b>                                                                                                                    |       |

|                                                                                                                                                 |       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Actie-reactie: Gaat op zoek (kijken/toenaderen) naar voorwerp/ persoon die zojuist uit zijn gezichtsveld is gehaald                             | 2     |
| Actie-reactie: Imiteert bewust geluiden, eenvoudige gebaren en mimiek                                                                           | 2     |
| Actie-reactie: Verwacht een reactie uit de omgeving (blokje weggooien en dit terug verwachten)                                                  | 2     |
| Materialen ontdekken Laat zijn voorkeur op dat moment zien voor voorwerpen/materialen (kijken/reiken naar; voorkeur kan per moment verschillen) | 2     |
| Spelen met materialen: Herhaalt een handeling met een voorwerp die het ontdekt heeft (op tafel slaan)                                           | 2     |
| Spelen met materialen: Onderzoekt en probeert meerdere mogelijkheden van een voorwerp uit (doos op zijn kop, vinger ergens in steken)           | 2     |
| Spelen met materialen: Speelt met meerdere materialen/voorwerpen                                                                                | 2     |
| <b>1.1. Leren (samen)spelen (incl. Plancius)</b>                                                                                                |       |
| Actie-reactie: Imiteert eenvoudige spelbewegingen (liedje met beweging, klap-eens-in-je-handen)                                                 | 3-4   |
| Actie-reactie: Vraagt actief om een reactie uit de omgeving (geluiden, gericht kijken)                                                          | 3-4   |
| Samenspelen: Accepteert spelinmenging door een volwassene                                                                                       | 3-4   |
| Samenspelen: Speelt eigen spel naast een andere leerling                                                                                        | 3-4   |
| Samenspelen: Speelt 'geven en nemen' spelletjes (blokje geven, kind geeft blokje weer terug) met een volwassene                                 | 3-4   |
| Spelen met materialen: Geeft op eigen initiatief een voorkeur aan voor materialen/voorwerpen (bij vrij spel zelf de bal pakken)                 | 3-4   |
| Spelen met materialen: Stopt voorwerpen ergens in en haalt ze er weer uit (knijpers in en uit een doos)                                         | 3-4   |
| Spelen met materialen: Speelt uit zichzelf met grote spelmaterialen (poppenwagen, grote blokken)                                                | 3-4   |
| <b>1.1. Leren (samen)spelen (incl. Plancius)</b>                                                                                                |       |
| Spelen met materialen: Staat open voor geïntroduceerd nieuw speelgoed/materiaal (kijkt naar, voelt)                                             | 5-6   |
| Samenspelen: Kijkt naar het spel van een andere leerling                                                                                        | 5-6   |
| Actie-reactie: Imiteert eenvoudige spelhandelingen (tegen bal duwen)                                                                            | 5-6   |
| Samenspelen: Reageert op spelinmenging door een volwassene (meedoen)                                                                            | 5-6   |
| Spelen met materialen: Voert de handeling uit die bij een speeltje hoort (rijden met auto)                                                      | 5-6   |
| Spelen met materialen: Speelt met concrete dagelijkse gebruiksvoorwerpen zoals het bedoeld is (pan, telefoon)                                   | 5-6   |
| Samenspelen: Laat speelgoed niet zomaar van zich afpakken                                                                                       | 5-6   |
| Spelen met materialen: Stopt voorwerpen gericht ergens in en uit (dieren in boerderij, vormen in vormenstomp, eenvoudige insteekpuzzels)        | 5-6   |
| <b>1.1. Leren (samen)spelen (incl. Plancius)</b>                                                                                                |       |
| Actie-reactie: Imiteert een reeks spelhandelingen (auto in de garage, rijden, auto uit de garage)                                               | 7-8   |
| Samenspelen: Speelt hetzelfde spel als de leerling naast hem                                                                                    | 7-8   |
| Samenspelen: Speelt onder begeleiding met een ander kind met concreet materiaal (de bal naar elkaar rollen, blokjes stapelen)                   | 7-8   |
| Spelen met materialen: Accepteert variatie in spel (ander materiaal en handeling; pop in bed – auto rijden)                                     | 7-8   |
| Spelen met materialen: Accepteert variatie op een spel (zelfde handelingdivers materiaal; bal rolt naar beneden- auto rijdt naar beneden)       | 7-8   |
| Spelen met materialen: Brengt meerdere speeltjes/voorwerpen bij elkaar (toren bouwen, roeren in pan)                                            | 7-8   |
| Spelen met materialen: Ontdekt nieuw spelmateriaal zonder dat het is geïntroduceerd                                                             | 7-8   |
| <b>1.1. Leren (samen)spelen (incl. Plancius)</b>                                                                                                |       |
| Imiteert spontane spelhandelingen van een ander.                                                                                                | extra |
| Combineert verschillende materialen zonder dat er sprake is van functioneel gebruik.                                                            | extra |
| Speelt kiekeboespetletjes.                                                                                                                      | extra |
| <b>1.1. Leren (samen)spelen (incl. Plancius)</b>                                                                                                |       |
| Laat zich leiden door uitnodigend spelmateriaal (klossen, voorwerp aan trektouw).                                                               | extra |
| Houdt zich bij eenvoudig spel aan de regels (wel/ niet overlopen).                                                                              | extra |

